

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATERICA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA Nr. 210
din 02.04.2014

Dosar nr: 722/2013

Petiția nr: 6618/17.10.2013

Petenți: BAG

Reclamat: PAI

Obiect: postarea pe pagina de facebook personală a unor afirmații care aduc atingere demnității personale a jandarmilor

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1. BAG

1.2. PAI

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Sesizarea vizează afirmațiile reclamatului postate pe pagina personală de facebook prin care se aduce atingere demnității persoanelor ce desfășoară activitatea de jandarmi, „*Singura formă prin care pot înțelege jandarmii că sunt niște marionete, este crearea unei zone speciale pentru ei. Cartier de jandarmi, școli pentru copii jandarmilor-că nu vreau să se amestece și să se joace cu ai mei copii, magazine pentru jandarmi-că m-am săturat să respir aerul de mitocan. Separați de restul oamenilor care suferă și se gândesc ce pun mâine la copii pe masă!,,*

Petentul solicită analizarea profilurilor de facebook menționate, dacă se impune extinderea verificărilor în cauză și cu privire la alte persoane, titulari de conturi, sau administratori ai acestor conturi în cadrul acestei rețele; în urma verificărilor dacă sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte penale solicită Consiliului sesizarea organelor competente.

Menționează faptul că face parte din categoria profesională vizată, de profesie ofițer în cadrul Jandarmeriei Române. De la data postării, precum și a altor postări și comentarii

subsecvente, pe profilurile indicate, au apărut reacții în cadrul susținătorilor celor două persoane.....**se propune „pichetarea,, locuințelor unor colegi, aceștia fiind amenințați.**

Prin adresa nr. 18419 din data de 04.12.2013 petentul precizează faptul că la eventualele abuzuri, persoanele se pot adresa organelor competente.....petentul face referire la categoria profesională din care face parte. Prin postările pe facebook de către partea reclamată, chiar dacă nu a fost vizat în mod direct consideră ca acele injurii sau expresii jignitoare aduc atingere demnității. Prin cadrul creat la nivel local, partea reclamată face referire la faptul că jandarmii sunt o categorie profesională care nu trebuie tratată cu respect, doar datorită faptului că anumite persoane se plâng cu privire la modul de acțiune al unor jandarmi.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Prin adresele înregistrate cu nr. 6618/29.10.2013 și nr. 6879/29.10.2013 părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Colegiu, la data de 12.11.2013. La termen părțile nu s-au prezentat. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerea părților

Susținerile petentului

4.1.1. Pe pagina personală de facebook, reclamatul a postat următorul mesaj: **„Singura formă prin care pot înțelege jandarmii că sunt niște marionete, este crearea unei zone speciale pentru ei. Cartier de jandarmi, școli pentru copii jandarmilor-că nu vreau să se amestece și să se joace cu ai mei copii, magazine pentru jandarmi-că m-am săturat să respir aerul de mitocan. Separați de restul oamenilor care suferă și se gândesc ce pun mâine la copii pe masă!,,**

Potentul solicită analizarea profilurilor de facebook menționate, dacă se impune extinderea verificărilor în cauză și cu privire la alte persoane, titulari de conturi, sau administratori ai acestor conturi în cadrul acestei rețele; în urma verificărilor dacă sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte penale solicită Consiliului sesizarea organelor competente.

Menționează faptul că face parte din categoria profesională vizată, de profesie ofițer în cadrul Jandarmeriei Române. De la data postării, precum și a altor postări și comentarii subsecvente, pe profilurile indicate, au apărut reacții în cadrul susținătorilor celor două persoane.....**se propune „pichetarea,, locuințelor unor colegi, aceștia fiind amenințați.**

Prin adresa nr. 18419 din data de 04.12.2013 petentul precizează faptul că la eventualele abuzuri, persoanele se pot adresa organelor competente.....petentul face referire la categoria profesională din care face parte. Prin postările pe facebook de către partea reclamată, chiar dacă nu a fost vizat în mod direct consideră ca acele injurii sau expresii jignitoare aduc atingere demnității. Prin cadrul creat la nivel local, partea reclamată face referire la faptul că jandarmii sunt o categorie profesională care nu trebuie

tratată cu respect, doar datorită faptului că anumite persoane se plâng cu privire la modul de acțiune al unor jandarmi.

Susținerile reclamatului

Prin adresa nr. 17.801 din 12. 11, reclamatul arată faptul că a revăzut postarea publicată de el în data de 14 octombrie. Precizează că este cu adevărat regretabil că a uzat de dreptul la liberă exprimare sub această formă viciată de sentimentele provocate de faptele și exprimarea unor jandarmi. A revăzut toate postările sale și a urmărit retroactiv reacțiile generate de acestea. Consideră că petentul încearcă să inducă falsa impresie că este un lider de opinie și de grup. Este o sugestie falsă deoarece nu face parte din nici un grup de organizare a protestelor sau a acțiunilor specifice acestora. Și nici nu a instigat. Se spune că există jandarmi care au primit amenințări și se sugerează că el i-a expus pe aceștia și este o insinuare periculoasă, deoarece el nu a expus pe nimeni, nu a amenințat pe nimeni, la nici o postare a sa, nu au fost situații de amenințări și nici nu a instigat la măsuri punitive ilegale.

“Ce a determinat exprimarea mea sunt doar acțiuni ale unor jandarmi, puțini ca număr, al căror comportament și exprimare verbală nu fac onoare uniformei militare”.

Exemple :

- în momentul în care o fata de aproximativ 15-16 ani oferă pliante unor jandarmi, aceștia refuză și fac următorul comentariu: - **"ce vrea mă asta? Ar trebui luată si băgat o ... în curul ăla..." (există martori care pot confirma)**
- în momentul în care dispozitivul de jandarmi degajează strada ocupata de protestatari ferm, dar fara violență, se disting însă câțiva dintre aceștia care lovesc cu pumnul și picioarele, absolut gratuit, un tânăr. http://youtu.be/lcA8qEvPw_11 (se poate auzi cum jandarmul strigă "hai dăi" , apoi cineva din mulțime striga "e minor, lasă")
- în următorul film se poate vedea o acțiune pe care eu nu o înțeleg, acțiune a unor jandarmi despre care se poate considera că este de natură a aduce atingere demnității umane. - <http://youtu.be/vkC7dT5dbpw>.

Nici în momentul în care am menționat numele acelor jandarmi, nu am oferit adrese, numere de telefon sau date personale. Mai mult, toate datele sunt publice pe cele doua site-uri ale Jandarmeriei din Brașov, conform uzanțelor.

Sunt foarte multe materiale care induc puternic emoțional, pe care noi nu le-am postat în media, datorită faptului că nu am dorit să escaladăm imaginea negativă a jandarmeriei creată de câțiva angajați ai acestei Instituții.

Pentru că și noi ca și corespondenți de presă am fost la fel de umiliți, hărțuiți de subordonații Domnului Ofițer. Am avut cazuri în care doi din colegi (Răzvan Boacă și Răzvan Păune au fost bruscați si s-a încercat confiscarea cârdurilor de memorie de pe aparatură. Cazul în care un alt corespondent de presă de la un post local a primit în plină figură un jet de spray paralizant, deși filma din spatele cordonului de jandarmi! Este frustrant ca atunci cand întrebi un Ofițer de ce permite unor subordonați asemenea fapte care declasează întreaga Instituție, să ți se spună ca nu contează, nu este adevărat, deși

există atâtea probe ale abuzurilor! Mai mult, să ți se spună că sunt deranjați de faptul că există de față presa.

Rămâne strict în aprecierea Onoratei Comisii analiza faptelor și a materialelor. Reitez faptul că exprimarea mea deplasată nu face referire la întregul personal al unei Instituții a Statului ci strict la o "mână de oameni". Și regret faptul că acțiunile și atitudinea acestora nu face decât să ducă la creșterea neîncrederii, la accentuarea unui prag de separare între noi, indivizi oarecare și ei, cei folosiți politic ca o forță de reprimare și nu de normală restabilire a ordinii.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director urmează să analiza dacă în fapt sesizarea îndeplinește condițiile prevăzute la art. 15 din O.G. 137/2000, respectiv:

- **constituie un comportament manifestat în public;**
- **are caracter de propagandă naționalistă;**
- **instigă la ură rasială;**
- **atinge demnitatea unei persoane ori a unui grup de persoane, legat de profesia acestora**

Colegiul director va analiza dacă postarea unui mesaj pe o rețea de socializare, în speță pe Facebook, constituie o faptă săvârșită **în public**. În lipsa unor prevederi exprese în O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, respectiv în legislația privind contravențiile, pentru determinarea caracterului public al faptei, vom proceda la utilizarea prevederilor art. 152 din Codul penal al României, care arată că:

"Fapta se consideră săvârșită "în public" atunci când a fost comisă:

- a) într-un loc care prin natura sau destinația lui este totdeauna accesibil publicului, chiar dacă nu este prezentă nicio persoană;
- b) în orice alt loc accesibil publicului, dacă sunt de față două sau mai multe persoane;
- c) în loc neaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută și dacă acest rezultat s-a produs față de două sau mai multe persoane;
- d) într-o adunare sau reuniune de mai multe persoane, cu excepția reuniunilor care pot fi considerate că au caracter de familie, datorită naturii relațiilor dintre persoanele participante;
- e) prin orice mijloace cu privire la care făptuitorul și-a dat seama că acest fapt ar putea ajunge la cunoștința publicului."

5.2. Rețelele de socializare, gen Facebook, constituie o pagină personală susceptibilă de a fi vizualizată de către mai mulți prieteni iar în acest caz informația difuzată capătă un **caracter public**. Facebook nu este un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică. Cutia poștală electronică poate fi controlată din punctul de vedere al informației transmise, în schimb Facebook este o rețea socială deschisă, un spațiu de expresie publică și planetară. În cazul Facebook, oricând există o mică parte a conținutului care se face vizibilă pentru public. Astfel, rețeaua de socializare Facebook, nu poate

echivala, sub aspectul controlului mesajelor difuzate cu o căsuță poștală electronică. Profilul său personal pe Facebook chiar dacă este accesibil doar prietenilor adică unui grup restrâns de persoane, tot public este, existând oricând posibilitatea ca "un prieten" să transmită/distribuie informații postate de titularul paginii.

Prin urmare, postarea de către reclamat a mesajului supus prezentei analize îndeplinește sub mai multe aspecte caracterul unei fapte săvârșite în public, astfel:

- postarea mesajului a fost realizată pe o rețea de socializare care prin natura sau destinația sa este accesibil publicului;
- postarea textului a fost realizată cu intenția de a transmite un mesaj.
- partea reclamată și-a dat seama că mesajul postat ar putea ajunge la cunoștința publicului, deoarece un titular a unui cont de Facebook nu are controlul integral al mesajelor postate, oricând o altă persoană care are acces la pagina unui titular de cont de Facebook poate să transmită mai departe informațiile accesate, fapt realizat printr-un număr de like-uri și comentarii.

Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director califică postarea anunțului în cauză ca fiind faptă săvârșită în public.

5.3. În drept, în soluționarea afirmațiilor în cauză apreciem că sunt incidente următoarele texte de lege:

- art. 10 și art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale;
- art. 1 alin. (3), art. 16, art. 29 și art. 30 din Constituția României, revizuită în 2003;
- art. 2 alin. (1) și art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (în continuare O.G. 137/2000).

Prin urmare, Colegiul director urmează să analizeze în ce măsură reclamatul a încălcat dreptul la demnitate al persoanelor care desfășoară activitatea de funcționar cu statut special (jandarmi). Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și în consecință se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit

5.4. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

- **să fie prevăzută de lege** (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),
- **să urmărească un scop legitim,**
- **să fie necesară într-o societate democratică și să fie proporțională cu scopul urmărit**

Ingerința să fie prevăzută de lege

Prima cerință, cea a **existenței unei prevederi legale**, care să reglementeze ingerința statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborat cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciem că **ambele texte normative sunt previzibile și accesibile**, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

Raportat la **scopul legitim urmărit** prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane, în speță a funcționarilor cu statut special (jandarmi).

Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) **pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.**

Necesitatea ingerinței

În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, **iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei “nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere**

5.5. Raportat la aceste afirmații, Colegiul director constată că suntem în prezența unui mesaj ce aduce atingerea demnității reținându-se că afirmația “**...jandarmii sunt niște marionete, este crearea unei zone speciale pentru ei**”, vizează atingerea demnității, respectiv crează o atmosferă de intimidare, ostilă degradantă, ofensatoare îndreptată împotriva persoanelor care desfășoară activitatea de funcționar cu statut special (jandarmi).

De asemenea, afirmațiile în cauză instigă la o posibilă segregare a acestei categorii de persoane „**Singura formă prin care pot înțelege jandarmii că sunt niște marionete, este crearea unei zone speciale pentru ei. Cartier de jandarmi, școli pentru copii jandarmilor-că nu vreau să se amestece și să se joace cu ai mei copii, magazine pentru jandarmi-că m-am săturat să respir aerul de mitocan. Separați de restul oamenilor care suferă și se gândesc ce pun mâine la copii pe masă!,,**

Având în vedere atribuțiile și modul de desfășurare a atribuțiilor de serviciu a categoriei de personal vizat, respectiv jandarmi, precum și notorietatea conflictelor dintre această categorie de personal și alte categorii de persoane, respectiv protestatari, fani ai sportului, în special al fotbalului, Colegiul director consideră că a expus categoria în speță la atitudine de dispreț mai mare decât există în prezent.

În acest sens, se iau în calcul reacțiile celor care au proferat injurii ori amenințări la adresa jandarmilor.

5.6 Libertatea de exprimare nu este un drept absolut și comportă limitări în situații expres prevăzute de lege. În acest sens, este relevantă practica Curții Drepturilor Omului de la Strasbourg în aplicarea art. 14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită de o manieră convingătoare iar autoritățile naționale revine atributul evaluării existenței unei „nevoi sociale imperioase”, susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corenliu, Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol.I, Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801).

Limitările libertății de exprimare izvorăsc din necesitatea de a păstra pacea și de a apăra drepturile morale pentru persoanele care desfășoară activitatea de funcționar cu statut special (jandarmi). Aceste limitări sunt legitimate de o formă de luptă împotriva oricărei tentative de a restaura o ideologie totalitară și de eforturile pentru eliminarea discriminării persoanelor care desfășoară activitatea de funcționar cu statut special (jandarmi). Curtea Europeană a Drepturilor Omului a precizat că anumite scrieri putea merge împotriva valorilor fundamentale ale Convenției, astfel cum menționează Preambului acesteia, respectiv pacea și justiția. „Această argumentare este reluată de Curte în cauza Garaudy (Garaudy c. Franța, CEDO 24 martie 2003), considerând că, în speță, cartea litigioasă are un pregnant caracter negaționist și că, prin urmare, nu respectă aceste valori fundamentale”. Judecătorii de la Strasbourg au considerat că reclamantul încearcă să deturneze art. 10 de la vocația sa utilizând dreptul său la libertatea de exprimare în scopuri contrare Convenției, care ar putea contribui la distrugerea drepturilor și libertăților garantate de Convenție iar în acest caz reclamatul nu se poate prevala de dispozițiile art. 10 din Convenție (Jean-François, RENUCII, Tratat de drept european al omului, Ed. Hamangiu, București 2009, pag. 173-174).

Libertatea de exprimare este importantă pentru orice individ, într-o societate democratică. Totuși, este esențial ca atunci când se exprimă în public **să evite comentarii care pot răspândi și conduce la creșterea intoleranței** (a se vedea Feret v. Belgium (no. 15615/07), Chamber of Judgment of 16 July 2009 – Curtea Europeană a Drepturilor Omului).

Astfel, Colegiul recomandă reclamatului să manifeste exigență în raport cu modul în care se exercită dreptul la libertatea de exprimare din prisma reputației sau a drepturilor altora,

pentru a asigura respectarea demnității personale și a principiului nediscriminării, garantate în România prin Constituție și O.G. nr. 137/2000

Prin urmare, Colegiul director constată că în speță nu se poate admite invocarea libertății de exprimare, în sensul în care fapta s-ar încadra în limitele acesteia.

5.8. Măsura constatării și sancționării unui astfel de comportament **este necesară într-o societate democratică** în care demnitatea umană este garantată. Demnitatea umană este un element important în respectul de sine al oricărui cetățean.

Măsura este proporțională cu scopul urmărit, astfel constatarea contravenției și aplicarea unei sancțiuni sunt proporționale cu necesitatea protecției demnității umane.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu 6 voturi pentru și 1 vot împotriva** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Aspectele sesizate intră sub incidența prevederilor art. 2 alin.1 și art. 15 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată;
- 2.** Sancționarea reclamatului cu amendă contravențională în valoare de 2000 lei, potrivit art.2 alin.11 și art. 26 alin.1 din O.G. nr. 137/2000 coroborat cu art. 8 al.3 din O.G. nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare;
- 3.** O copie a hotărârii se va transmite părților

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Amenda contravențională se va plăti la Direcția Impozite și Taxe Locale Brașov, conform Ordonanței nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar)

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS Csaba Ferenc – membru

BERTZI Theodora – membru

HALLER Istvan – membru

LAZĂR Maria – membru

PANFILE Anamaria – Membru

STANCIU Claudia – membru

VASILE Alexandru – membru

Data redactării: 16.04.2014

Motivat în fapt și în drept S.C.S și V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.